

Vastine oikaisuvaatimukseen koskien Kaupunkirakennelautakunnan päätöstä 23.10.2024 §186 Kauppakadun ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet, Kauppatorin yleissuunnitelma ja esiintymislava.

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi 23.10.2024 § 186 päätöksessään Kauppatorin ja Puijonkadun suunnitteluperiaatteet, Kauppatorin yleissuunnitelman esiintymislavan ja puolikiinteiden myyntipaikkojen sijainnin osalta sekä Kauppatorin esiintymislavan VE 2 "KUUTIO" suunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi.

Oikaisuvaatimuksen jättäjän mukaan päätöksenteossa on tapahtunut kaksi menettelyvirhettä. Kaupunki toteaa, että menettelyvirheitä ei ole tapahtunut.

Oikaisuvaatimuksen jättäjän mukaan lautakunnan jäsenille ei ole varattu riittävästi aikaa tutustua oikaisuvaatimuksen jättäjän mielipiteessään ilmaisemiin asioihin. Lautakunnalle varattu aika mielipiteeseen tutustumiseen on ollut suhteellisen tiukka, mutta riittävä materiaalin läpikäymiseksi. Lisäksi on huomioitava, että ajan lyhyys johtuu myös siitä, että annettu mielipide annettiin nähtävillä olo ajan jälkeen.

Suunnitelmiin liittyvä kysely oli avoinna nähtävillä olon viimeiseen päivään, 9.10.2024 saakka. Teknisen virheen vuoksi kysely sulkeutui nähtävillä olon viimeisenä päivänä klo 24 sijasta klo 16. Kuulutuksen mukaisesti viralliset mielipiteet on kuitenkin pitänyt toimittaa kuulutuksessa mainituin keinoin. Erillisellä kyselyllä on tavoiteltu laajempaa osallistamista ja mahdollisuuksia kertoa omia ajatuksia esitetyistä suunnitelmista. Koska kysely on ollut ylimääräinen osallistamisen keino ja viralliset mielipiteet on ollut mahdollista toimittaa kyselyn sulkeutumisesta huolimatta, ei asiaan voida katsoa liittyvän menettelyvirhettä.

Yleisesti Gehl arkkitehtien laatiman kauppatorin suunnitteluperiaatetyön aikana kuntalaisia osallistettiin tavanomaista laajemmin mm. tiedottein, kyselyin ja yleisötilaisuuksin. Lisäksi, koska oikaisuvaatimuksen jättäjä koki menettäneensä kyselyn sulkeutumisesta johtuen aikaa mielipiteen laatimiseen, annettiin hänelle ylimääräistä aikaa mielipiteen jättämiseen.

Oikaisuvaatimuksen jättäjän mukaan päätöksessä sivuutettiin myös oikaisuvaatimuksen jättäjän mielipiteessään ilmaisemat näkökohdat. Kaupunkirakennelautakunnan 23.10.2024 päätöksen yhteydessä on esitetty Kuopion kaupungin vastine, jossa on vastattu pääkohdiltaan mielipiteessä esitettyihin seikkoihin. Näin ollen kyseessä ei ole menettelyvirhe, vaikka vastine onkin lyhyt.

Koska oikaisuvaatimuksen tekijä on kokenut, että mielipiteessä esitettyihin seikkoihin ei ole vastattu päätöksen yhteydessä annetussa vastineessa, vastataan sekä mielipiteessä että oikaisuvaatimuksessa esitettyihin seikkoihin perusteellisemmin tässä vastineessa.

Kauppatorin ja Puijonkadun kehittäminen on osa kaupungin strategiaa elinvoimaisen ja vetovoimaisen keskustan luomiseksi. Kauppatori on yksi keskeisimmistä vetovoimatekijöistä Kuopiossa. Torialueeseen kohdistuvat investoinnit parantavat alueen toimivuutta ja houkuttelevuutta, mikä hyödyttää koko kaupunkia. On tärkeää huomioida, että elinvoimainen keskusta tyypillisesti antaa kaupungille kasvot mm. suhteessa muihin suomalaisiin kaupunkeihin ja houkuttelee alueelle lisää yrityksiä ja matkailijoita. Tämä puolestaan lisää kaupungin verotuloja ja mahdollistaa paremman palvelutason kaikille kuntalaisille. Torin ympäristön kokonaisuuden suunnitteluun on tärkeää panostaa, jotta voidaan varmistaa torialueen tarkoituksenmukainen kehittäminen jatkossa hanke kerrallaan, kaupungin määrärahojen puitteissa. Talous on tärkeä huomioitava seikka suunniteltaessa kaupungin toimintaa ja hankkeita. Käynnissä olevien taloudentasapainottoimenpiteiden myötä kaupungin taloutta seurataan vielä aiempaa tarkemmalla tasolla. Myös esiintymislavalle on laadittu tarkka budjetti, jonka toteutumista seurataan.

Torin suunnitteluperiaatteita laatimaan on palkattu kansainvälisesti arvostettu Gehl-arkkitehdit, joka on erikoistunut ihmislähtöiseen kaupunkisuunnitteluun. Heidän suunnitelmansa perustuvat laajaan

kokemukseen ja tutkimukseen. Suunnittelun taso on yleispiirteinen. Esitetyt ratkaisut eivät ole lopullisia suunnitelmia vaan esimerkkejä toritilaa elävöittävästä ja jäsentävästä toimenpiteistä. Suunnitelmassa on pyritty huomioimaan Kuopion erityispiirteet ja ilmasto-olosuhteet. Kesätoimintojen lisäksi suunnitelmissa on esimerkiksi esitetty yleissuunnitelma torin jäsentämisestä talvikaudella ja esimerkkejä talviaktiiviteeteistä. Myös valaistukseen on kiinnitetty huomiota, mikä lisää turvallisuutta ja viihtyisyyttä talvikaudella. Suunnittelun ulkoasu on taitettu toimiston ilmeen mukaisesti ja visuaalisesti yhdenmukaiseksi. Sähköisenä julkaistua suunnitelmadokumenttia on mahdollista zoomata luettavuuden parantamiseksi.

Suunnitelma-aineistossa on ollut englanninkielisiä kuvauksia, koska suunnitteleva toimisto on tanskalainen arkkitehtitoimisto, joka käyttää kielenään englantia. Päätöstekstit, kyselyt ja tiedotteet on kuitenkin laadittu suomeksi ja niissä suunnittelun keskeiset seikat on kuvattu suomeksi. Lisäksi suunnitelmissa pääpaino on kuvilla ja kaavioilla, jotka hahmottuvat helposti myös englantia taitamattomalle lukijalle. Jatkosuunnittelu ja päätöksenteko tehdään suomeksi.

Suunnitelmissa on pyritty monipuolistamaan torin palvelutarjontaa ja luomaan tilaa erilaisille toiminnoille ympärivuotisesti. Ravintolapaviljongit tarjoavat täydennystä keskustan ravintolapalveluihin, myös terveellisiin ja alkoholittomiin ruoka- ja juomavaihtoehtoihin. Torille esitetyt kuntalaisten sosiaalisen kohtaamisen mahdollistavat ja kohtaamisten edellytyksiä parantavat toiminnot ja rakenteet voidaan katsoa myös kaupunkilaisten hyvinvointia ja elämän laatua lisääviksi toiminnoiksi. Myös kasvillisuuden lisääminen on tunnistettu tärkeäksi torin kehittämistarpeeksi jo ennen suunnittelun käynnistämistä ja esitetty yhdeksi lähtökohdaksi torin ympäristön ja ydinkeskustan viihtyisyyden kehittämisen toimenpiteistä. Suunnitelmassa on esitetty useita toimenpiteitä, joilla lisätään viherrakenteita ja parannetaan kaupunkiluontoa. Tämä edistää sekä viihtyisyyttä että ilmastonmuutokseen sopeutumista. Kasvillisuuden lisääminen parantaa myös ilmanlaatua ja tarjoaa viihtyisempiä oleskelualueita kaupunkilaisille. Jatkosuunnittelussa pyritään tuomaan viherelementtejä torille hanke kerrallaan kokonaisvision mukaisesti.

Nykyisessä torin mobiiliesiintymislavassa on ollut ongelmia niin koon, sateensuojaisuuden sekä ääni- ja valotekniikan, esiintyjien pukeutumis- ja odottelutilojen kanssa. Esimerkiksi Kuopio tanssii ja soi -viikon järjestäjät ja Kuopion kaupunginorkesteri eivät ole voineet tuoda nykyiselle esiintymislavalle haluamiaan esityksiä. Nykyisessä esiintymislavassa esiintyjien pukeutumis- ja odotustilat ovat olleet riittämättömät. Uuden lavan luonnossuunnitelmassa esitetyt taukotilat parantavat esiintyjien olosuhteita merkittävästi ja mahdollistavat monipuolisempien tapahtumien järjestämisen. Jatkosuunnittelussa tutkitaan myös olevien, torin alla sijaitsevien, tilojen hyödyntämisen mahdollisuutta. Toiminnallisemmalle esiintymislavalle on siis ollut aito tarve ja tästä syystä esiintymislavaa on lähdetty suunnittelemaan.

Esiintymislavan sijaintia tarkasteltiin monien seikkojen, kuten torialueen toiminnallisuuden, esiintymislavan kaupunkikuvallisten vaikutusten, torilta ja torin ympäristöstä aukeavien näkymien sekä esiintymislavan ja torin ympäristön merkkirakennusten muodostaman suhteen kautta. Sijaintia tutkittaessa tunnistettiin myös auringonvalon vaikutukset niin yleisöön kuin esiintyjiin. Torin kokonaisuuden ja arvioinnin perusteella lavan sijainniksi esitettiin torin länsireunaa Haapaniemenkadun varrella. Esiintymislava palvelee tapahtumia ja kuntalaisia vaihtelevissa sääolosuhteissa, jolloin sekä sijainnissa että yksityiskohdissa tulee tasapainotella aurinkoisten, sateisten, tuulisten, pilvisten ja lumisten olosuhteiden huomioimiseksi.

Kirkaalla säällä aurinko paistaa torin itälaidalle kesäaikana iltaisin. Auringonpaisteen arviointiin olevan yleisön kannalta häiritsevintä silloin, kun se paistaa alhaalta lavan suunnasta. Nämä olosuhteet toteutuvat karkeasti arvioiden kesäkaudella klo 20-23 välisenä aikana. Ympäröivät rakennukset sekä esiintymislavan rakenteet vähentävät auringon häikäisyn vaikutuksia torin itä- ja keskialueilla. Tori on laaja ja useimmissa tilaisuuksissa torilla on mahdollisuus hakeutua mieltymyksensä mukaiselle sijainnille tai suojautua

häikäisyltä muilla keinoin. Näiden seikkojen perusteella sijainti katsottiin auringon mahdollisesta häikäisystä huolimatta toiminnolle sopivaksi.

Uuden esiintymislavan suunnittelussa on pyritty huomioimaan sekä lavan toiminnallisuus että ulkoasu. Jatkosuunnittelun pohjaksi valittu "kuutio" todettiin selkeälinjaisen massoitelunsa puolesta paremmaksi lähtökohdaksi Kuopion torin kerrokselliseen ympäristöön. Tavoitteena on rakennelma, joka jää mitoituksestaan huolimatta alisteiseksi torin ympäristön arvorakennuksille. Esiintymislavan tarkoitus on nostaa esiin lavalle tuotava toiminta, itse rakennelman luonne on siis ensisijaisesti juuri toimintaa tukeva. Lavan yksityiskohtien kehittämistä jatketaan toteutussuunnittelussa, jossa on tavoitteena tarkentaa mm. valaistuksen hyödyntämistä rakennelman korostamisessa pimeään vuodenaikaan ja tarkoituksenmukaisessa tilanteessa, esimerkiksi erilaisissa esiintymistilanteissa, juhlapäivinä tai julkisten rakennusten valaistukseen liittyvinä teemapäivinä.

Kaupunkirakennelautakunnassa ollut suunnitelma oli vielä luonnossuunnitelma, jota tarkennetaan työn edetessä huomioiden esiintymislavan tekniset, akustiset ja toiminnalliset tarpeet. Luonnossuunnitelmassa ei vielä tarkemmalla tasolla esitetty esimerkiksi materiaaleja tai akustiikkaan liittyviä yksityiskohtia, joita kehitetään parhaillaan suunnittelun tarkentuessa. Tarkemmassa toteutussuunnittelussa tutkitaan akustisten ratkaisujen lisäksi mm. tauko- ja pukeutumistilojen järjestelyjä. Nämä tilat ovat tapahtumajärjestäjien kannalta olennainen osa lavakokonaisuutta. Granlund Oy on kokenut suunnittelutoimisto, joka on toteuttanut useita vaativia julkisen tilan projekteja menestyksekkäästi.

Oikaisuvaatimuksessa esille tulevat asiat akustiikan, auringonvalon häikäisyn, tauko- ja pukeutumistilojen sekä lavan ulkoasun soveltuvuuteen toria ympäröiviin rakennuksiin ovat olleet suunnittelussa mukana alusta alkaen. Suunnitteluratkaisuista on kuultu tapahtumajärjestäjiä sekä valaistus- ja äänitekniikan asiantuntijoita. Työtä jatketaan asiantuntijoiden ja toimijoiden kanssa yhteistyössä.

Mielipiteessä on esitetty useita kannanottoja eri asioihin. Se että niihin ei ole kirjoitettu tarkkaa vastinetta ei tarkoitettu, että mielipidettä ei olisi huomioitu osana suunnitteluprosessia. Lisäksi tulee huomioida, että kyselyn kautta saatuja vastauksia oli satoja minkä vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista, että yksittäiseen mielipiteeseen laaditaan tarkka ja eritelty vastine.